

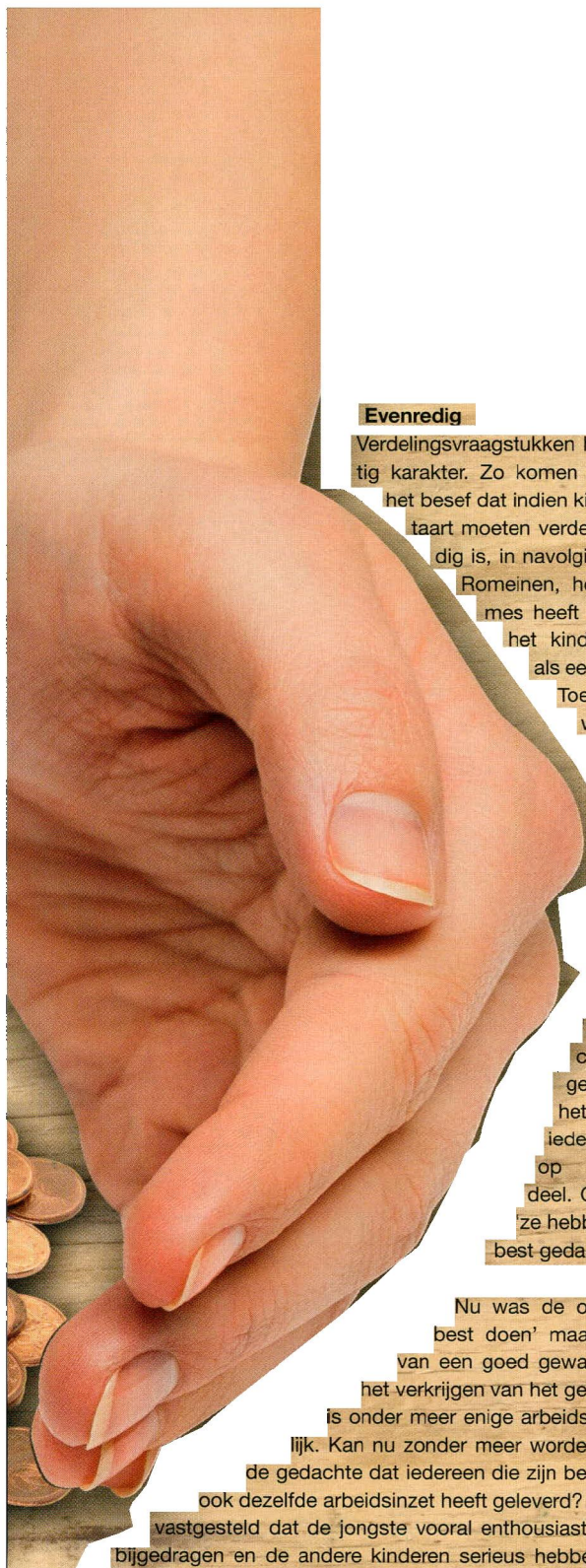
vanwaarde

Verdelen is lastiger dan waarderen

Waarderingsdeskundigen komen regelmatig in een situatie waar ze niet voor zijn opgeleid. Bij waarderings ten behoeve van boedelscheidingen wordt naast een oordeel over de economische waarde van een goed, vaak een oordeel gevraagd met betrekking tot een mogelijke, of gewenste, verdeling.

Evenredig

Verdelingsvraagstukken hebben een lastig karakter. Zo komen ouders snel tot het besef dat indien kinderen een stuk taart moeten verdelen het verstandig is, in navolging van de oude Romeinen, het kind dat het mes heeft gehanteerd niet het kind moet zijn dat als eerste mag kiezen. Toen mijn kinderen wat ouder werden liet ik ze nog wel eens, tegen een bescheiden beloning, mijn auto wassen. Daarna ontstond natuurlijk over de verdeling van de beloning, discussie. Mijn echtgenote verdedigde het standpunt dat ieder kind recht had op een evenredig deel. Onder het motto 'ze hebben allemaal hun best gedaan'.

Nu was de opdracht niet 'je best doen' maar het opleveren van een goed gewassen auto. Voor het verkrijgen van het gewenste resultaat is onder meer enige arbeidsinzet noodzakelijk. Kan nu zonder meer worden uitgegaan van de gedachte dat iedereen die zijn best heeft gedaan, ook dezelfde arbeidsinzet heeft geleverd? Of moet worden vastgesteld dat de jongste vooral enthousiast gespetter heeft bijgedragen en de andere kinderen serieus hebben gewassen en gepoetst? Wat is eerlijk? Alle monniken in dezelfde pij? Het schriekemanntje in hetzelfde habijt als de grote vriendelijk reus?

Ondernemingswaarde

Vorig jaar kregen wij met zo'n verdeel kwestie te maken. De economische waarde van de onderneming werd vastgesteld op vijf miljoen euro. Onze cliënt zou de onderneming voortzetten en de uitreder zou een zak gevuld met tweeënhalf miljoen euro mee mogen nemen. Ieder de helft zogezegd. Daar is natuurlijk in dit geval geen sprake van. De economische waarde van de onderneming is gebaseerd op

de contante waarde van de verwachte vrije geldstroom. Dat geld is er nog niet. De monetaire expressie van iets is natuurlijk niet gelijk aan cash.

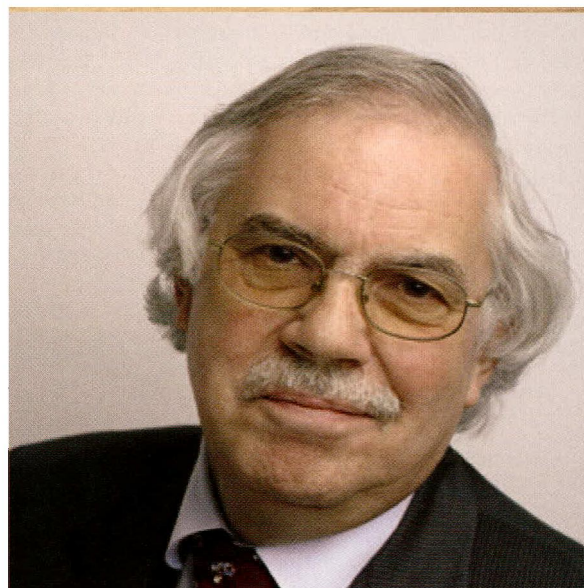
In bepaalde gevallen is het nuttiger om over direct geld te kunnen beschikken. De bezitter van geld heeft de volledige beschikkingmacht over dat geld. De bezitter van aandelen in de onderneming heeft een claim op toekomstige opbrengsten. Aan de onderhandelingsstafel werd opgemerkt dat die claim indien nodig ook verzilverd zou kunnen worden. Kennelijk onder de stilzwijgende veronderstelling dat die verzilvering precies oplevert wat de aandelen waard zijn.

Verdelen

In een wereld waarin schoolborddeconomie voor realiteit wordt aangezien gaat dat wellicht op. De reële wereld trekt zich over het algemeen niet veel van schoolbordteksten aan. Wie voor een verdelingsvraagstuk komt te staan doet er goed aan eerst na te denken over hetgeen verkregen kan worden en in welke vorm dat geleverd gaat worden.

Ten slotte is het ook mogelijk een zaak gezamenlijk te verkopen en de daaruit verkregen opbrengst vervolgens te delen. Maar ook dan kan de vraag worden gesteld of dat eerlijk is. Verdelen is vaak lastiger dan waarden!

Jan Vis is partner bij BrightOrangeTalanton. Hij is als adjunct-professor Business Valuation en Value Based Management verbonden aan de RSM Erasmus Universiteit (Rotterdam School of Management) en directeur van het Competence Center Business Valuation van de RSM.

Rob Verbakel, Register Valuator bij Aestimia BV:

“In mijn optiek oordeelt een rechter niet over de prijs of de waarde, maar over de waardebepaling. Op basis daarvan stelt hij de prijs vast. Een voorbeeld: Stel, er is een conflictsituatie tussen twee aandeelhouders van een vennootschap. Beide partijen hebben een verschillend standpunt over de waarde van hun onderneming. Omdat een rechter onvoldoende verstand heeft van de bedrijfs-waarde, benoemt hij een Register Valuator (RV). De RV stelt de waarde vast op basis van de het businessplan en de financiële prognose van de onderneming. Aan de hand van de waardering die de RV hierbij bepaalt, doet de rechter een uitspraak. Daarmee oordeelt hij dus over de waardebepaling die door de RV is gedaan. Uiteraard kijkt hij kritisch naar de procedure die de RV heeft gevolgd. In de rechtszaal kan vervolgens nog worden gediscussieerd over de uitgangspunten die zijn gebruikt om tot die waarde te komen. Zo kan de ene partij vinden dat er moet worden uitgegaan van 3% omzet- en winstgroei, terwijl de andere partij vindt dat met 5% groei moet worden gerekend. Hierover zal dan alsnog een oordeel moeten worden geveld. Een ander voorbeeld is die van een ondernemer die wil scheiden van zijn partner. Wanneer het echtpaar in gemeenschap van goederen is getrouwd, heeft elke partner in theorie recht op de helft van de waarde. Toch kan de rechter zo eenvoudig niet oordelen. Elke partner kan zijn overwegingen hebben om van die tweedeling af te wijken. Een RV zal een onafhankelijke waardebepaling uitvoeren en de diverse belangen grondig afwegen bij deze waardebepaling. Hierop kan de rechter vervolgens zijn oordeel baseren.”

Steven Storm, advocaat bij JLS Advocaten:

“Dat is niet eenduidig te zeggen. In het geval van de wettelijke uitkoopprocedure bijvoorbeeld, bepaalt de rechter de prijs, maar wel op basis van de waarde in het economisch verkeer. Andere wettelijke regelingen gaan er vanuit dat de rechter de waarde vaststelt, waaruit vervolgens de prijs volgt. Daarnaast hebben contractspartijen danwel aandeelhouders de mogelijkheid om contractueel of in de statuten nadere afspraken over de prijs- c.q. waardebepaling te maken. Zo kunnen zij een waarderings- of prijsformule overeenkomen, die bij overdracht van aandelen zal gelden. Dat kan nuttig

“Een rechter doet er verstandig aan een RV in te schakelen”

zijn, omdat de wet en jurisprudentie relatief weinig houvast bieden voor het bepalen van de waarde en/of de prijs. In alle gevallen geldt echter dat het bepalen van de waarde en de daaruit voortvloeiende prijs een apart vak is, waarvoor een rechter niet is opgeleid. Hij zal, in geval van onduidelijkheid of dispuut over de (wijze van) waarde- c.q. prijsbepaling, zich al snel door een waarderingsdeskundige (moeten) laten bijstaan. Een RV is uitstekend toegerust voor deze taak. Hij is financieel/economisch onderlegd en expert in waarde- bepaling. Een RV kan de door verschillende partijen naar voren gebrachte standpunten en argumenten op waarde schatten en afwegen. Dat helpt de rechter bij het doen van een gedegen uitspraak.”

